

Nr 205.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tilläggs pension åt t. f. generalkrigskommissarien C. O. H. Humbles änka; given Stockholms slott den 8 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Hos Kungl. Maj:t har framlidne t. f. generalkrigskommissarien Carl Olof Hjalmar Humbles änka Hedvig Elisabet Humble anhållit att komma i åtnjutande av tilläggs pension utöver den pension från civilstatens änke- och pupillkassa, som tillkommer henne.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Humble var född den 4 september 1890 och avled den 6 maj 1934;

att han efter avlagd juris kandidatexamen vann anställning såsom amanuens i lantförsvarsdepartementet den 16 oktober 1914 och där befordrades

till andre kanslisekreterare den 21 december 1917 och till förste kanslisekreterare den 24 oktober 1919;

att han innehade förordnande såsom t. f. kansliråd i försvarsdepartementet från och med den 31 augusti 1920, förordnades att vara expeditionschef i nämnda departement den 9 oktober 1923, till t. f. statssekreterare i samma departement den 24 oktober 1924 och till innehavare av befattningen såsom statssekreterare den 22 oktober 1927;

att han enligt Kungl. Maj:ts förordnande från och med den 1 februari 1934 till sin död uppehöll den ledigblivna befattningen såsom generalkrigskommissarie och chef för arméförvaltningens civila departement;

att han, förutom åtskilliga andra kommittéuppdrag, innehåft förordnande såsom generalsekreterare i försvarskommissionen från och med den 24 oktober 1930 intill tillträdet av förordnandet såsom generalkrigskommissarie;

att han vid sin död efterlämnade änkan Hedvig Elisabet Humble, född Vedblad den 18 september 1885;

att behållningen i boet efter Humble uppgick till omkring 3,650 kronor;

samt att änkefru Humble från civilstatens änke- och pupillkassa åtnjuter pension med 1,580 kronor, motsvarande delaktighetsbeloppet för förste kanslisekreterare (lönegraden B 26), jämte därå utgående förhöjning och dyrtidstillägg.

Vid ansökningen har fogats ett av professorn J. Tillgren utfärdat, den 18 maj 1934 dagtecknat intyg av följande lydelse:

»Framlidne t. f. generalkrigskommissarie Humble led under de sista åren av en kardiovaskulär affektion, njurhjärtlidande av den funktionella typ som plägar benämnas efter sin upptäckare med karaktärsnamnet Palska kriser. De med excessiv stegring av blodtrycket förlöpande högtryckskriserna äro orsaken till de starkt cerebralt betonade sjukdomstillstånden. Vad beträffar orsaken till sjukdomen är den ännu ej fullt klarlagd, men uteslutas kan icke att ett arbetsområde, med forcerad intellektuell ansträngning, isynnerhet periodiskt, och förenad med nattarbete, har ett bestämt ogynnsamt inflytande på utveckling och förlopp av denna sjukdom; i denna riktning tala snarast åtskilliga erfarenhetsrön i detta och liknande fall.»

Statskontoret har i avgivet utlåtande anfört följande:

Med hänsyn till den jämförelsevis långa tid Humble innehåft högre krävande befattningar inom statsförvaltningen, vid vilka i motsats till vad vid andra jämförbara befattningar varit fallet möjlighet icke stått öppen för honom att i eljest förekommande ordning tillförsäkra sina efterlevande en mot löneställningen svarande pension, samt med hänsyn till uttalandet i handlingarna bilagt läkarutlåtande om det antagliga sammanhanget mellan Humbles arbetsförhållanden och hans sjukdom, synes det statskontoret skäligt, att änkefru Humbles förevarande framställning vinner beaktande.

Därest i enlighet med nu angivna synpunkter tilläggspension i förevarande fall beviljas, synes denna böra avpassas till sådant belopp, att densamma jämte till änkefru Humble från civilstatens änke- och pupillkassa nu utgående grundpension, 1,580 kronor, uppgår till den pensionsförmån, som från nämnda kassa skulle tillkomma änka efter en med statssekreterare i lönehänseende närmast jämställd befattningshavare, 2,340 kronor, dock

med viss reducering av tilläggs pensionen med hänsyn tagen därtill, att pensionsavgifter icke erlagts. Efter en dylik beräkningsgrund skulle tilläggs pensionen lämpligen kunna fastställas till ett belopp av 660 kronor.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen har Humble under en lång Depariements-
chefen.
följd av år bestritt först expeditionschefsbefattning och sedermera statssekreterarebefattning, och under de sista månaderna av sin levnad uppehöll han en ledigbliven ordinarie fullmaktstjänst i lönegraden A 3. På grund av den anställningsform, som tillämpas vid förstnämnda båda befattningar, har Humble icke varit i tillfälle att grundlägga en familjepensionsrätt, som svarar mot befattningarnas löneställning. Till följd härav är hans änka icke berättigad till annan pension än den, som varit förenad med Humbles ordinarie tjänst såsom förste kanslissekreterare. Med hänsyn till de i detta fall föreliggande särskilda omständigheterna — de ifrågavarande befattningarnas krävande natur, innehållet i det i ärendet företedda läkarintyget och den svaga ekonomiska ställning, vari änkefru Humble befinner sig — har jag ansett mig böra i enlighet med statskontorets förslag förorda, att tilläggs pension beredes änkefru Humble. Mot det av statskontoret angivna beloppet, 660 kronor, har jag intet att erinra.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att t. f. generalkrigskommissarien Carl Olof Hjalmar Humbles änka Hedvig Elisabet Humble, född Vedblad, må — utöver henne från civilstatens änke- och pupillkassa tillkommande pension — från och med den 1 juni 1934 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig tilläggs pension av 660 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Kurt Björklund.